

specifikace: K řízení o žalobě z rušené držby, kterou se žalobce domáhá, aby žalovaným byla uložena povinnost zdržet se rušení držby žalobce a vypuzení držby žalobce ve vztahu k akciím druhého žalovaného, které žalobce nabyl od prvního žalovaného v roce 2012 na základě Smlouvy o převodu akcií, jelikož žalovaní jednají s cílem zbavit žalobce vlastnictví akcií a tudíž i majetkové účasti na druhém žalovaném, jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

§ 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.

§ 9 odst. 2 písm. g) o. s. ř.

§ 256 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (ZOK)

Ncp 218/2021

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného ve věci

žalobce: **J. V.**

proti
žalovaným:

1.) I. S.

zastoupený advokátem JUDr. Janem Strelíčkou
sídlem Veselá 163/12, 602 00 Brno

2.) XY a.s., IČO XY

zastoupená advokátkou JUDr. Magdalenou Kubátovou
sídlem Veverkova 1101/1, 170 00 Praha 7

o žalobě z rušené držby,

vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 17 C 39/2021, o určení věcné příslušnosti,

takto:

I. K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Městskému soudu v Praze.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou z rušené držby doručitou dne 22. 12. 2020 Obvodnímu soudu pro Prahu 4, který pravomocným usnesením ze dne 4. 1. 2021, č. j. 12 C 498/2020-13 vyslovil svou místní nepřislusnost a postoupil věc Obvodnímu soudu pro Prahu 2 jako soudu místně příslušnému

(dále jen „předkládající soud“), domáhá proti žalovaným vydání rozhodnutí, kterým by jim byla uložena (blíže specifikovaná) povinnost zdržet se rušení držby žalobce a vypuzení držby žalobce ve vztahu ke 30 ks kmenovým akciím na jméno v zaknihované podobě emitovanými druhým žalovaným (dále i jen „Akcie“). Žalobu odůvodnil tím, že je vlastníkem Akcií v rozsahu 15 % na základním kapitálu druhého žalovaného. První žalovaný je vlastníkem zbývajících akcií. První žalovaný vyhrožuje žalobci odstoupením od smlouvy o převodu Akcií (dále i jen „Smlouva“), které žalobce nabyl od prvního žalovaného v roce 2012, a následně mu i zaslal oznámení o odstoupení od Smlouvy, které bylo žalobci doručeno dne 18. 12. 2020. Druhý žalovaný pak jedná pod vlivem prvního žalovaného. Žalobci je jednáním žalovaných neoprávněně znemožňován výkon akcionářských práv.

2. Předkládající soud předložil věc Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), když podle jeho názoru není dána jeho věcná příslušnost k projednání a rozhodnutí dotčeného sporu, neboť věcně příslušnými jsou podle § 9 odst. 2 písm. e), popřípadě j) o. s. ř. krajské soudy. Předkládající soud v této souvislosti odkázal i na usnesení zdejšího soudu ze dne 4. 1. 2021, sp. zn. Ncp 800/2020.
3. Účastníci se k postupu předkládajícího soudu nevyjádřili.
4. Podle § 11 odst. 1 věta první a druhá o. s. ř., řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný. Pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení řízení.
5. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
6. Podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech vyplývajících z právních poměrů, které souvisejí se zakládáním obchodních korporací, ústavů, nadací a nadačních fondů, a ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, vyplývajících z účasti na obchodní korporaci.
7. Podle § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve sporech z finančního zajištění a sporech týkajících se investičních nástrojů a cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů, i když se nejedná o investiční nástroje.
8. Obchodní korporace jsou upraveny v zák. č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (dále i jen „ZOK“). Akciová společnost je jako obchodní společnost obchodní korporací (§ 1 odst. 1, 2 ZOK).
9. Žalobce podal žalobu z rušené držby podle stanovení § 176 a násl. o. s. ř. Tato ustanovení jsou speciální k normám, upravujícím sporné řízení. To znamená, že pokud tato ustanovení nepřinášejí zvláštní pravidla pro ochranu rušené držby, postupuje se podle pravidel upravujících sporné řízení.
10. Žalobce se žalobou z rušené držby (jejíž obsah vymezuje předmět sporu, který je určující pro stanovení věcné příslušnosti soudů ve sporném občanském soudním řízení - viz například usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10) v tomto řízení domáhá, aby žalovaným byla uložena povinnost zdržet se rušení držby žalobce a vypuzení držby žalobce ve vztahu k Akciím druhého žalovaného, které žalobce nabyl od prvního žalovaného v roce 2012 na základě Smlouvy o převodu Akcií, jelikož žalovaní jednají s cílem zbavit žalobce vlastnictví Akcií a tudíž i majetkové účasti na druhém žalovaném.
11. Standardní soudní praxe (například zejména usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2017, č. j. 29 Cdo 4825/2015, publikované pod číslem 141/2018 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, které je příléhavé i pro projednávanou věc, nebo i usnesení zdejšího nadřízeného soudu ze dne 27. 4. 2020, sp. zn. Ncp 270/2020, či usnesení ze dne 24. 8. 2020, sp. zn.

Ncp 552/2020, veřejnosti přístupná na internetu pod adresou: <https://www.justice.cz/web/vrchni-soud-v-praze/>) je ustálena v názoru, že za spory mezi společníky navzájem, které vyplývají z účasti na obchodní společnosti, se podle § 9 odst. 2 písm. e) občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. 1. 2014, považují též „spory, jejichž základ „leží“ ve smlouvách o převodu podílu, a to bez ohledu na to, zda na obou stranách smlouvy stojí stávající společníci, či zda je podíl převáděn ze stávajícího společníka na třetí osobu“.

12. Nejvyšší soud se ve svém usnesení ze dne 15. 6. 2017, sp. zn. 29 Cdo 4825/2015 také (i přímo) vyjádřil k problematice věcné příslušnosti soudů v občanském soudním řízení ke sporům ze smluv o převodu akcií jako účastnických cenných papírů, když uvedl, že (cit.): „krajské soudy jsou podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., ve znění účinném od 1. ledna 2014, věcně příslušné k rozhodování sporů ze smluv o převodu podílu v obchodní korporaci, a to bez ohledu na to, zda je podíl představován účastnickým cenným papírem“. Právě citovaný závěr nadřízený soud sdílí a nemá žádný důvod se od něj odchylovat ani v poměrech projednávané věci, jejímž předmětem je rovněž spor ze smlouvy o převodu podílu v obchodní korporaci, který je představován účastnickým cenným papírem - akcií (k tomu také např. usnesení zdejšího soudu ze dne 5. 8. 2020, sp. zn. Ncp 485/2020, usnesení ze dne 22. 9. 2020, sp. zn. Ncp 618/2020, veřejnosti přístupná na internetu pod adresou: <https://www.justice.cz/web/vrchni-soud-v-praze/>, ale i usnesení zdejšího soudu ze dne 4. 1. 2021, sp. zn. Ncp 800/2020, na které poukazoval i předkládající soud).
13. Principem úpravy § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř. (jakož i § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř.) je ponechat rozhodování v oblastech korporátního práva v prvním stupni krajským soudům, právě pro specifičnost korporátních vztahů. To ostatně vyplývá i z důvodové zprávy k zákonu č. 293/2013 Sb., kterým byl s účinností od 1. 1. 2014 novelizován občanský soudní řád i v úpravě věcné příslušnosti krajských soudů v § 9 odst. 2 písm. e), podle níž byla dosavadní úprava (do 31. 12. 2013) obsažená v § 9 odst. 3 písm. g) občanského soudního řádu (v němž bylo výslovně uvedeno, že jde i o vztahy ze smluv, jimiž se převádí podíl společníka) převzata, „pouze byla legislativně technicky sloučena s úpravou § 9 odst. 3 písm. c)“. Úprava věcné příslušnosti do 31. prosince 2013 obsažená v § 9 odst. 3 písm. c) a písm. g) občanského soudního řádu, se nadále (od 1. 1. 2014) nachází v § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., byť tento typ sporů již zákon speciálně nevypočítává.
14. Jelikož žalobou z rušené držby mají žalobcem uplatňované nároky základ ve Smlouvě o převodu Akcií, lze učinit závěr, že v projednávané věci je dána věcná příslušnost krajských soudů podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.
15. Nadřízený soud považuje za vhodné vyjádřit se též k otázce významu § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř.
16. Ustanovení § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř., a to s účinností od 30. 9. 2017, zahrnuje též spory týkající se obecně cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů. Mezi spory „týkající se cenných papírů“ bezpochyby spadají též spory týkající se převodu akcií jako účastnických cenných papírů.
17. V dané věci jde tak také o spor týkající se (převodu) Akcií jako cenných papírů.
18. Právě „účastnická“ povaha akcií jako cenných papírů (také) zakládá věcnou příslušnost krajských soudů ke sporům ze smluv o převodu (včetně úplatné formy převodu) akcií, a to jak podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., tak i podle § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř., když mezi uvedenými ustanoveními o. s. ř. nelze v daném ohledu dovodit vztah obecného a speciálního, neboť každé z dotčených ustanovení cílí na odlišnou vlastnost akcie, s níž jsou jednak spojena práva akcionáře jako společníka akciové společnosti („účastnická“ povaha akcie), přičemž se současně jedná o cenný papír, to vše ve smyslu § 256 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů.

19. Lze proto uzavřít, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.
20. Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený proto z těchto důvodů rozhodl podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř., že k projednání a rozhodnutí této věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy, a zároveň podle § 104a odst. 6 o. s. ř. rozhodl o postoupení věci Městskému soudu v Praze jako soudu věcně příslušnému.
21. Usnesením o věcné příslušnosti jsou účastníci a soudy vázáni (§ 104a odst. 7 o. s. ř.).
22. Není ale vyloučeno, aby se soud, jemuž byla věc takto postoupena jako soudu věcně příslušnému, zabýval případně svou místní příslušností (§ 104a odst. 6 věta za středníkem o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 25. března 2021

JUDr. František Kučera
předseda senátu